

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра естрадного та народного співу

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

зі спеціальності 025 – Музичне мистецтво

на тему: **УНІКАЛЬНІСТЬ ТА УНІВЕРСАЛЬНІСТЬ ТВОРЧОЇ**

ОСОБИСТОСТІ УЇТНІ Х'ЮСТОН

Виконала: студентка магістратури
заочної форми навчання
спеціальності 025 – Музичне мистецтво
Сенеш Олена Олександрівна
(прізвище, ім'я та по-батькові)

Науковий керівник:
доктор мистецтвознавства, професор Рощенко
О.Г.
(посада, вчене звання, науковий ступень, прізвище та ініціали)

Рецензент: доктор мистецтвознавства, доцент
Коновалова І. Ю.
(посада, вчене звання, науковий ступень, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії:
_____ Снедков І. І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Члени комісії _____ Большакова Т. В.
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____ Рощенко О. Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Харків – 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ УЇТНІ Х'ЮСТОН.....	7
1.1. Генетичні передумови формування творчої постаті Уїтні Х'юстон.	7
1.2. Жанрово-стильові пріоритети творчої спадщини У. Х'юстон	12
Висновки до Розділу I	18
РОЗДІЛ 2. ХУДОЖНІЙ ОБРАЗ УЇТНІ Х'ЮСТОН	20
2.1. Творчий Імідж Уїтні Х'юстон та специфіка його трансформації...	20
2.2. Сфери творчої діяльності поп-зірки	25
2.3. Творча криза упродовж тривалої слави Уїтні Х'юстон.....	29
Висновки до Розділу 2	32
РОЗДІЛ 3. СПЕЦИФІКА ВИКОНАВСЬКОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ЖАНРОВО- СТИЛЬОВИХ ДОМІНАНТ У ТВОРЧОМУ ДОРОБКУ УЇТНІ Х'ЮСТОН	34
3.1. Вплив жанру «соул» на особисту манеру виконання.....	34
3.2. Належний контроль дихання.....	37
3.3. Принципи виконання мелізмів Уїтні Х'юстон	41
Висновки до Розділу 3.....	44
ВИСНОВКИ.....	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	48

ВСТУП

Обґрунтування вибору теми дослідження. В структурі українського музикознавства ХХІ століття особливий дослідницький напрям утворює вивчення універсальної творчої особистості або універсалізму творчої особистості в музичному мистецтві. Актуалізація даної дослідницької проблематики, за О. І. Комендою¹, обумовлена «усвідомленням жанрово-стильової багатогранності творчості митця, глибини здійснюваних ним художніх узагальнень, смисловою всеохопністю художніх концепцій» [с. 1].

Уїтні Х'юстон (1963 – 2012), творчій постаті якої властивий універсалізм, що спостерігається у багатовекторній творчій діяльності артистки, формування в контексті її творчої спадщини новаторських напрямів творчого самовираження, в цілому відповідає загальним вимогам, що висуваються у сучасній музикознавчій науці до творчої особистості універсального типу. Універсальність художнього обдарування зірки поп-музики межі ХХ – ХХІ століть поєднується з унікальністю її творчої постаті в історії сучасного естрадного виконавства, що проявляється в своєрідності властивої співакці вокальній манері, забезпечуючи пізнаваність її творчої манери.

Об'єднання декількох напрямів творчої діяльності у взаємодії зі своєрідністю творчої манери обумовлює закономірність звернення до дослідницької теми «Унікальність та універсальність творчої особистості Уїтні Х'юстон».

Отже, актуальність пропонованої теми дослідження полягає в:

- відповідності її проблематики розвитку українського музикознавства на сучасному історичному етапі;

¹ Коменда О. І. Універсалізм як типологічна риса творчої особистості, 2018.

- вивченні творчої постаті Уїтні Х'юстон – легенди поп-музики межі ХХ – ХХІ століть – як своєрідного втілення феномену універсальної творчої особистості;
- диференціації проявів універсального і унікального в співочій манері зірки світової поп-музики.

Об'єкт дослідження – прояви унікального і універсального в художній діяльності творчої особистості.

Предмет дослідження – взаємодія унікального та універсального в структурі творчої особистості Уїтні Х'юстон.

Мета дослідження – визначити специфіку взаємодії унікального та універсального в структурі творчої особистості Уїтні Х'юстон.

Реалізація обраної мети потребує досягнення таких завдань:

- виявити генезу формування творчої особистості співачки;
- встановити жанрово-стильові пріоритети творчої спадщини У. Х'юстон;
- Розкрити своєрідність творчого іміджу У. Х'юстон та обумовити специфіку його трансформації;
- визначити сфери творчої діяльності поп-зірки;
- встановити причини творчої кризи упродовж тривалої слави У. Х'юстон;
- розкрити сутність специфіки виконавської інтерпретації жанрово-стильових домінант та виконавських прийомів у творчій манері співачки.

Методи дослідження. В даному дослідженні застосовано комплекс методологічних підходів з метою розкриття теми дослідження та досягнення його мети:

- розроблений О. І. Комендою «діяльнісно-структурний метод дослідження універсальної особистості» [с. 5];
- історико-генетичний метод дослідження, застосований для вивчення витоків вокальної обдарованості У. Х'юстон;
- структурно-типологічний, уведення якого обумовлено завданням встановлення типу особистості Уїтні Х'юстон;
- «біографічний метод дослідження використаний задля встановлення етапів становлення творчої особистості У. Х'юстон; причин творчої кризи в життєтворчості співачки» [М. Друскін². Біографічний метод дослідження];
- жанрово-стильовий, долучення якого є необхідним задля реалізації завдання визначення особливостей виконавського стилю поп-зірки;
- інтерпретаційний аналіз, що сприяє визначенню характерних приймів мелізматика, властивих вокальній манері співачки.

Теоретична база дослідження. Теоретичну базу дослідження сформовано у відповідності до його мети та завдань, для чого долучена наукові праці з питань:

- теорій особистості та індивідуальності;
- робіт, присвячених вивченню особливостей творчої особистості Уїтні Х'юстон;
- наукових концепцій музичного жанру і стилю;
- концепцій музичного виконавства.

² Друскін М. Очерки. Статті. Примітки. Про біографічний метод, 1987.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в ньому уперше в музикознавстві:

- застосовано теорію універсальної творчої особистості до вивчення постаті та виконавської спадщини Уїтні Х'юстон;
- встановлено баланс унікального та універсального в системі творчого космосу поп-зірки;
- розкрито сутність специфіки виконавської інтерпретації жанрово-стильових домінант та виконавських прийомів у творчій манері співачки;
- обумовлено причини творчої кризи співачки.

Набула подальшого розвитку концепція естрадного іміджу співачки

Уточнено генезу формування творчої особистості Уїтні Х'юстон.

Практичне значення роботи полягає в можливості використання його матеріалів у курсах «теорія та історія естрадного виконання», «музична інтерпретація», а також у класі по спеціальності під час роботи над засвоєнням взірців виконавського репертуару Уїтні Х'юстон.

Апробація результатів дослідження. Робота обговорювалася на засіданнях кафедри теорії та історії музики; матеріали роботи було представлено у доповіді на міжнародній конференції «Культура та інформаційне суспільство, 2020 р.».

Публікації. За матеріалами роботи опубліковані тези доповіді, надруковані у збірці матеріалів міжнародної конференції ХДАК.

Структура дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (62 позицій). Загальний обсяг роботи – 53 сторінок, з яких основного тексту – 46 сторінок.

РОЗДІЛ 1. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ УЇТНІ Х'ЮСТОН

1.1. Генетичні передумови формування творчої постаті Уїтні Х'юстон

*...Всесвіт сповнений чудовими співаками,
але тільки декілька голосів змушують людей
зупинитися, послухати, заплакати...*

З метою розкриття проблеми взаємодії унікальності та універсальності творчої особистості Уїтні Х'юстон є доцільним розглянути генезу формування творчої особистості співачки. Вивчення своєрідності творчої особистості Уїтні Х'юстон потребує залучення біографічного методу дослідження, що передбачає систематизацію, деталізацію та узагальнення матеріалу [Друскін]. У даному дослідженні на основі аналізу фактологічного матеріалу щодо біографії співачки міститься узагальнення, на основі чого виведено закономірності, властиві творчому шляху артистки.

В місті Ньюарк штату Нью-Джерсі 09.08.1963 року народилася Уїтні Х'юстон в сім'ї Джона і Сіссі Х'юстон. Вона була третьою дитиною, самою молодшою.

Мати Уїтні – Емілі Дрінкард (Emily Drinkard., псевдонім Cissy, 1933 р. Н.) З народження відрізнялася сильним голосом і в дівочтві створила сімейну госпел-групу «Сестри Дрінкард» («Drinkard Sisters»). В цій групі співала і її сестра Лі Дрінкард – мати Дайон Уорвік. Пізніше Сіссі виступала також з першою групою своєї знаменитої племінниці Дайон Уорвік (Dionne Warwick) «Gospelaires». Крім того, Сіссі Х'юстон заснувала вокальну групу «Солодкі

натхнення» («Sweet Inspirations»). У 1970-х Сіссі працювала паралельно і в складі групи «Солодкі натхнення» («Sweet Inspirations»), і як сольна виконавиця. Співачка не тільки випустила три сольні альбоми («Cissy Houston» 1977 р., «Warning-Danger» 1979 р., «Step Aside For A Lady», емі, 1980 р.). Також, працювала бек-вокалісткою у таких видатних виконавців, як Елвіс Престлі та Арета Франклін (остання була близькою подругою Сіссі). Арета Франклін, або «Тьотя Рі», як називала її Уїтні, була хресної матір'ю Уїтні.

Батько Уїтні – Джон Х'юстон – був державним службовцем, виконуючи, поруч з тим, обов'язки менеджера своєї дружини. Коли мати Сіссі активно займалася шоу-бізнесом, та особливо, коли народилася молодша дочка, Джон більшою мірою став займатися домогосподарством, щоб ростити малу Х'юстон. «він був маминою підтримкою, в той час, як вона була в турах», – згадувала Уїтні, віддаючи належне своєму батькові [46]. Сприяли становленню творчого іміджу майбутньої зірки і її старші брати – Майкл і Гері, намагаючись зберегти її від небезпечних реалій шоу-бізнесу, особливо на початку кар'єрного росту.

Мама і тато виховували дітей у суворій дисципліні, завдяки чому уїтні отримала корисні основи виховання, що достатньо довгий час підтримували її у житті. Лише наприкінці свого життя Уїтні відмовилася від принципів суворого батьківського виховання, що, нажаль, відіграло свою трагічну роль у її долі.

Уїтні росла в музичній сім'ї, легендарній родині. Вона відчувала з дитинства теплу підтримку в своїх прагненнях і заохочення до розвитку її природних здібностей. Найближчі люди були для неї прекрасним прикладом успішної кар'єри та досягнення популярності.

На формування Уїтні вплинуло жіноче оточення її сім'ї, відіграючи значну роль в становленні співачки. Особиста її мати, її двоюрідна сестра

Дайон Уорвік, її хресна мати, яку Уїтні обожнювала Арета Франклін. Це – відомі постаті в світі ритм-енд-блюзу, соулу і госпел-музики. Підкреслимо, що у 2012 році ім'я Арети Франклін було внесено до «Gospel Music Hall Of Fame» (Госпел Зал Музичної Слави). Її альбом «Amazing Grace» («Божа Благодать») й досі є одним з самих продаваних госпел-альбомів за всю історію стилю.

Але, в першу чергу, для Уїтні Х'юстон головним учителем була її власна мати – Сіссі Х'юстон. За словами Уїтні Х'юстон, її мати була для неї першим виконавцем, якого вона почула в своєму житті, яка співала постійно – і вдома, і в церкві. На Уїтні вплинули слова матері: «якщо ти не відчуваєш музику, навіть не намагайся співати, тому що це марна трата часу». Слухаючи, як співає мама – вдома чи в церкві – майбутня зірка «відчувала стільки духовної сили, відчуття, немов через тебе проходить електричний заряд». Уїтні Х'юстон вважала, що голос її мами краще за її власний, адже Сіссі для неї завжди залишалась вчителем, тоді як вона сама – учнем [34].

В сім'ї панували глибокі релігійні переконання. Попри те, що робота Сіссі як соул-співачки часто змушувала її бути далеко від дому, вона регулярно бувала і виступала в конгрегації в баптистській «Церкві Нової Надії» (New Hope Baptist Church). Адже Сіссі виконувала обов'язки музичного керівника церкви. Музика займала настільки важливе місце в житті сім'ї Уїтні, яка поступово усвідомила, що музика у неї в крові. Перебуваючи серед таких видатних музикантів, як Арета Франклін, Гледіс Найт, Дайон Уорвік, Роберта Флек – всього цього втілення величі стилю соул, дівчинка уважно слухала, покійрно спостерігала, вивчала і вбирала найбільш доцільне для своєї виконавської природи. «соул», що дістав назву «великого жанру», нерозривно пов'язаний з госпел-музикою в мистецтві афро-американських співаків в їх крові і генах з дитинства виховується розуміння інтонаційного світу «соул» та специфіки властивого цьому стилю

звуковибудування. В афро-американському оточенні діти співають в стилі «госпел» ще до того, як навчаються алфавіту.

Отже, Уїтні Х'юстон, якій долею було призначено майбутній зірковий шлях видатної співачки, зростала в творчому оточенні, що позначилося на її подальшому життєвому шляху і кар'єрі. Беручи до уваги вплив, створений родоводом Уїтні на формування її творчих уподобань, не дивно, що вона обрала співацький шлях. Природжена вокалістка, вона була вихована в середовищі кращих госпел-співачок доби. В її житті саме вони були тими наставниками, які сформували для неї саму модель життя в музиці, завдяки яким для неї розкрилося її призначення, радість служіння мистецтву, усвідомлення відповідальності бути талановитою людиною. Завдяки жінкам зі своєї родини, вона зрозуміла, не тільки то, як саме потрібно співати; вона усвідомила, що таке бути великою співачкою.

Уїтні Х'юстон з дитинства була привчена до дисципліни і слухняності. Вона вбирала всю безцінну інформацію і потрібні поради, розуміючи, що перед нею відкриваються унікальні можливості стати кимось дійсно значущим у вокальному мистецтві. Оточення вплинуло на розвиток та становлення творчого образу Уїтні Х'юстон – і як співачки, і як артистки. За словами Уїтні Х'юстон (в одному з інтерв'ю): «якщо зростаєш серед цього, не можеш уявити своє життя інакшим. Це сталося відразу. Це було настільки природно для мене, що, коли я почала співати, це було майже, як говорити» [47].

Не дивно, що перший раз як солістка Уїтні була почута, звичайно, в баптистській «Церкві Нової Надії». Коли юна 11-річна дівчинка заспівала «Guide Me, O Thou Great Jehovah», реакція слухачів на її чарівний голос була неймовірною. Її голос заворожував і змушував вірити в диво. За свідцтвами очевидців, коли вона закінчила співати, ніхто не рухався протягом п'яти хвилин, а потім на неї очікував вибух оплесків і захоплених вигуків [16].

Коли це здійснилось - світу відкрилася нова особиста унікальність - Уїтні Х'юстон.

Уїтні розуміла: кар'єра вокалістки була єдиною дорогою, яку вона могла собі уявити, щоб віддячити богові за свій музичний дар: «бог дав мені голос, щоб співати, а коли у вас це є, чим ще можна займатися?» [47], зазначала Уїтні Х'юстон. Свій дар – свій голос – вона пронесла через все своє життя.

Ще з самого дитинства Уїтні Х'юстон чітко уявляла собі, що являє собою бути артисткою. Усі складнощі життя естрадної зірки і таємничий світ, що відкривався за лаштунками сцени вона знала. Її подорожі поруч з мамою та участь у виступах на її концертах в свої юнацькі роки зіграли роль. Уїтні Х'юстон багато працювала і співала в підлітковому віці, що пішло їй на користь.

Уже в 15 років вона вийшла на сцену як бек-вокалістка групи зірки стилю фанк Чакі Хан. Потім вона співала з Лу Ролс і Дермайном Джексоном. Просуваючись крок за кроком, Уїтні Х'юстон методично прокладала собі дорогу до світу американського шоу-бізнесу, виступаючи в різних клубах, на концертах інших зірок перед їх виходом на сцену (спочатку – на «розігріві»). Щоб її помітили і щоб її запам'ятали. Вже на початку вісімдесятих років Уїтні мала дві вигідні пропозиції – контракти зі звукозаписними компаніями. Але більш серйозна подія, що визначила її сольну кар'єру, відбулася 1983 року. Після спільного виступу з матір'ю Сіссі Х'юстон у Нью-Йорку, вона вразила представника фірми «Arista Records». Він рекомендував майбутню нову зірку главі рекорд-лейбла Клайву Девісу. Але родина не дозволяла підписати Уїтні контракт з Клайвом Девісом, поки їй не виповнилося 19 років. Та ще вона не випускала записів, поки не досягла 21-ти однорічного віку, навіть не дивлячись на те, що вона вже виступала на телебаченні і в Карнегі Хол зі своєю мамою. Батьки і тітка Дайонн відігравали важливу роль у формуванні Уїтні, не даючи їй увійти в бізнес занадто рано, вимагаючи,

щоб вона спочатку закінчила середню школу, допомагали їй розвиватися поступово. Потім Клайв Девіс готував її два роки, поки вона не випустила свій перший альбом [3].

1.2. Жанрово-стильові пріоритети творчої спадщини У. Х'юстон

На початку свого творчого шляху Уїтні Х'юстон більшою мірою базувалася на госпел-музиці і спірічуелсі. Але стилі ритм-енд-блюзу і соул також відігравали важливу роль серед творчих пріоритетів співачки. Блюз, ритм-н-блюз і джаз – різні музичні стилі, але, оскільки вони з'явилися в одну історичну епоху і єдиному середовищі, то мають певну спільність. Відмінності між цими стилями обумовлені різницею місця появи, шляхів розвитку, використанням інструментів, вокальною стилістикою, жанровою структурою. Уїтні пробувала себе в усіх цих стилях і жанрах, експериментувала, щоб домогтися відповідного її уявленням про досконалість звучання голосу, не замислюючись, в якому саме вона співає жанрі або піджанрі. Молодій співачці потрібен був результат – досконале виконання. Уїтні з легкістю увійшла до хітів парадів поп-м'юзик зі своїми танцювальними (денсовими) композиціями і оновленим жанром любовної пісні – балади.

Критики досі не можуть вирішити, до якого жанру віднести її пісні. У дитинстві вона співала в церковному хорі і професійно вчилася музиці госпел. Але її голос, діапазон котрого дорівнював трьом октавам, дозволяв його володарці з легкістю виконувати пісні з репертуару блюзових музикантів, співати у стилях поп, денс, ліричні балади.

Її версія старої пісні доллі партон «I Will Always Love You» (1974), що стала головною темою фільму «Охоронець», до сих пір вважається

найуспішнішим синглом в історії світового шоу-бізнесу (з 1992 року було продано більше 15 млн. Копій пісні у виконанні Уїтні). За останні 30 років життя співачки було продано 170 млн. Записів пісні в її виконанні. Ця пісня стала найяскравішим прикладом суперечок критиків щодо жанру, в якому співала Уїтні Х'юстон. З точки зору джазових критиків, «I Will Always Love You» – це соул; тоді як спеціалісти з популярної музики вважають пісню ліричною баладою. За версіями Billboard I Soul Train Music Awards «I Will Always Love You» назван кращим жіночим r&b-синглом. Кожне з суджень має свою рацію. Поруч з тим, звести виконання легендарної співачки до єдиної жанрово-стильової домінанти чи навряд можливо. Адже успіх і загадка виконання пісні полягає в тих змінах жанрово-стильових орієнтирів, що притаманне її виконанню. Тому, що спочатку ліричної балади звучить голос, що співає в стилі соул, r&b з усіма джазовими інтонаціями і прикрасами – мелізмами, котрих до цього ніхто зі співаків не використовував. Мелізми набули значення ознаки індивідуального виконавського стилю Уїтні.

Обумовлений такий надзвичайний успіх не тільки талантом і сприятливим оточенням, вродженим даром володіти голосом, але й вмінням натхненно працювати, та, не збиваючись, йти до поставленої мети.

Сингл, що першим потрапив в жанровий чарт і з якого почався загальний інтерес до співачки Уїтні Х'юстон, з'явився 1985 р. Під назвою «Someone For Me, You Give Good Love» з дебютного диску «Whitney Houston» (стилі: поп, соул, денс, r&b). Саме цього року Уїтні Х'юстон була удостоєна звання нової поп-артистки. Через рік вже весь альбом «Whitney Houston» очолив чарт Billboard і протримався на його вершині чотирнадцять тижнів, що було своєрідним рекордом для дебютантки. Композиція «You Give Good Love» стала найкращим соул / r&b-синглом за версією «American Music Awards», а чуттєва пісня «Saving All My Love For You» з цього альбому зіграла важливу роль в кар'єрному зростанні співачки [40].

Фактично, це – перша пісня Уїтні Х'юстон, що отримала справжнє визнання як публіки, так і професіоналів. Уїтні Х'юстон стала володаркою премії «Греммі» за краще поп-вокальне виконання в одній з найпрестижніших номінацій, де поруч з нею змагалися такі відомі особистості у вокальному колі, як Мадонна і Тіна Тернер. Уїтні швидко здобула світову популярність. Критики назвали її голос «найчудовішим з нових голосів».

Другий альбом «Whitney» (стилі: поп, r&b, денс) вийшов досить швидко після першого, в червні 1987 року. Не дивлячись на дуже просту і нехитру назву, він встановив новий рекорд продажів – 20 млн. Копій, набувши більшу популярність за попередній. Сім синглів з цього альбому стали хітами, побивши рекорд групи «The Beatles». Пісні «I Wanna Dance With Somebody (Who Loves Me)», «Did Not We Almost Have It All», «So Emotional», «Where Do Broken Hearts Go» довгий час перебували на перших місцях чату Billboard hot 100 [28].

У 1987 – 1988 роках Уїтні Х'юстон було відзначено як найкращу поп-рок, соул / r&b-артистку (за версією «American Music Awards»), і в 1988 році присуджено премію греммі в номінації «краще жіноче поп-вокальне виконання» за популярний танцювальний хіт «I Wanna Dance With Somebody (Who Loves Me)» з другого її альбому «Whitney».

Не дивно, що в цей період життя і творчої діяльності закріпилося розуміння Уїтні Х'юстон як поп-артистки, тобто артистки жанру популярної музики, в першу чергу. Хоча такі доповнення як соул / r&b завжди і всюди присутні в її виконанні.

Змішення стилів у виконавській практиці Уїтні обумовлено бажанням співачки відповідати різним слухацьким смакам і бути відомою всім шарам суспільства. Схильність до великої сцени поп-музики, співу перед широкою аудиторією, прагнення бути завжди актуальною і сучасною, не забуваючи

про свою генетичну природу. Багатогранний співацький талант обумовив універсальність затребуваності Уїтні серед різних прошарків суспільства.

На початку 90-х років ХХ століття співачку стали звинувачувати в «повторах самої себе» [48], що обумовило незначну короткочасну паузу її шаленої популярності. Але Уїтні продовжувала активну творчу діяльність, створювала нові хіти, бездоганно відповідаючи власному вже перевіреному статусу «зірки».

З початку своєї кар'єри Х'юстон була непохитна в своїй турботі щодо створення «гарної музики», а не музичних «лейблів». Їй успішно вдавалося надавати «безтурботній мелодії» натхненного рівню, стежити за тим, куди її вів голос – будь-то світ поп-музики, будь-то більш «поважні» стилі – r&b, соул, госпел-музика.

«I'm Your Baby Tonight» (стилі: поп, денс-поп, r&b) – третій студійний альбом, що вийшов 6 листопада 1990 року, розійшовся десятьма млн. Копій в світі та став платиновим. Цей різноплановий альбом демонстрував здатність Уїтні працювати в різних стилях, схильність до художнього експерименту. В цей період деякі заздрісники стверджували, що Х'юстон «втомилася», адже досить важко досить довго підтримувати світову популярність найвищого рівня. 1991 року Уїтні Х'юстон удостоєна звання кращої артистки стилю r&b: її альбом «I'm Your Baby Tonight» було названим кращим r&b-альбомом, за версією Billboard [30].

У тому ж 1991 року Уїтні Х'юстон продемонструвала, що її особиста вокальна манера набула значення загального прикладу для вокального мистецтва сучасності. 27 січня 1991 року їй було доручено виконати національний гімн США на суперкубку XXV на стадіоні тампа бей.

«...коли Уїтні співала національний гімн на суперкубку XXV на стадіоні Тампа Бей 27 січня 1991 року, час практично завмер, і відтоді головна пісня Америки вже ніколи не буде колишньою. Вона підняла планку

так високо, зробила це так бездоганно, що більшість вважає її недосяжною. Через більш ніж двадцять років це виконання залишається легендарним» [3], – так оцінив цей легендарний виступ Бібі Вайнанс.

Уїтні Х'юстон долала стереотипи, пов'язані з виконанням певної пісні, що уможлиблювалося, завдяки яскравій індивідуальності та професіоналізму. Однак до справжньої вершини слави творчого шляху Уїтні Х'юстон було ще далеко.

Уїтні Х'юстон вдалося розвинути талант, діставши вражаючий успіх 1992 року, коли вона знялася в ролі головної героїні фільму «Охоронець» («The Bodyguard») з Кевіном Костнером. Там вона зіграла поп-зірку, фактично, саму себе. Цей фільм здобув особливої популярності, завдяки саундтреку – хіту, легендарної пісні «I Will Always Love You», світову славу якій принесло виконання Х'юстон. Стрімкий успіх підніс Х'юстон ще вище по сходах слави. Премії і нагороди «посипалися до ніг» вже всесвітньо визнаної «суперзірки».

Успіхи Уїтні упродовж 1993 – 1994 років вражають: як кращий жіночий r&b-сингл було тлумачено пісню «I Will Always Love You» (за версією «Soul Train Music Awards»); як кращий саундтрек було визначено музику до фільму «The Bodyguard» (за версією «Brit Awards»), як альбом 1993 року, що мав найкращий статус продаж; а також кращий r&b-альбом, кращий поп-сингл року, кращий r&b-сингл (за версією Billboard). Співачка знову дістала премію греммі в номінаціях «альбом року («The Bodyguard»), «запис року», «краще жіноче вокальне поп-виконання» («I Will Always Love You»). Уїтні було визнано кращою поп-рок виконавицею, яка створила найкращий поп-рок сингл, кращий соул / r&b-сингл («I Will Always Love You»), кращий поп-рок альбом, найкращий соул / r&b-альбом «The Bodyguard» (за версією american music awards), який найкраще продається поп- і r&b-артист, найбільш продаваний артист в світі, самий продаваний артист ери за версією world music awards [48].

Знаходячись на вершині виконавської кар'єри у 1990-і роки, Уїтні Х'юстон залишалася вірною Госпел і Спірічуелс, з яких вона починала свою кар'єру. Навіть в найзнаменітішому фільмі «Охоронець» міститься пісня «Jesus, Loves Me», що відповідає жанровим особливостям справжнього госпелу.

Ознаки госпелу У. Х'юстон додавала до виконання тих вокальних творів, жанр яких, здавалося би, не передбачав прояву таких жанрово-стильових ознак. Наприклад, вміння з дитинства співати госпел Х'юстон знадобилося на стадіоні в 1991 році, коли їй потрібно було виконувати національний гімн перед великою кількістю людей. Х'юстон перетворила виконання гімну на проповідь: даром переконання вона володіла досконало. Вона теж могла проповідувати, але в неї не було дерев'яної або металевої кафедри і плану проповіді, який був би написаний перед нею на папері. Своєрідною кафедрою для Уїтні Х'юстон був її мікрофон, а сама проповідь виходила з самих глибин її душі. Вокальні здібності багатьох співачок викликають захват, але майстерність і геній Уїтні Х'юстон перебільшує усі знані виконавські аналоги. Саме тому вона залишалася в історії. Ця особлива жінка мала унікальні вокальні можливості та безмірний смак, що разом впливало на те, щоб стати універсальною неповторною співачкою на довгі роки.

13 грудня 1996 року на екрани США вийшов фільм «дружина священика», де Уїтні Х'юстон зіграла головну роль – Джулію Бігз. Фільм з чудовою музикою, де міститься багато музики госпел у виконанні Х'юстон, є засвідчує потребу співачки залишатися вірною своєму спадковому покликанню співати в цьому стилі.

Різдвяний альбом 2003 року «One Wish: The Holiday Album» – прекрасний зразок домінування госпел-стилю в сформованій виконавській манері Х'юстон.

Отже, Уїтні Х'юстон перевершувала і руйнувала сформовані музичні стереотипи, завдяки властивого їй унікального жанрово-стильового підходу до творчої справи. Геніальна і універсальна Уїтні Х'юстон створювала нові звукообразні моделі музичного стилю, володіючи силою і харизмою. Це обумовило створення надзвичайних інтерпретацій вокальних творів з репертуару співачки.

Висновки до розділу 1.

Аналіз творчої біографії Уїтні Х'юстон дозволив дійти наступних висновків.

Творча доля Уїтні Х'юстон була визначена на генетичному рівні та сформована сімейним вихованням. Дочка виконавиці госпела Сіссі Х'юстон, племінниця співачки і телеведучої Дайонн Уорвік, хресниця королеви соула Арети Франклін, Уїтні Х'юстон успадкувала від свого жіночого оточення найкращі якості, що втілилися у творчій постаті вокалістки, якій судилося стати суперзіркою межі ХХ – ХХІ століть, а також ті жанрово-стильові ознаки, що обумовили виконавський стиль співачки. Оточення обумовило ранній початок творчої манери майбутнього символу поп-музики: її сценічний дебют відбувся в баптистській церкві у віці 11 років.

Уїтні Х'юстон була обдарована від народження видатними природними вокальними даними, рівень яких вона розвила до досконалості, розвиваючи їх з дитинства. Працелюбність і працездатність – умови розвитку творчої особистості співачки, завдяки яким вона змогла досягти високого виконавського рівня і багато років протриматися на вершині слави. Необхідність наполегливої творчої праці в процесі сходження до досконалості чудово усвідомлювала Уїтні Х'юстон. В інтерв'ю журналу «Upscale» співачка, зокрема, зазначила: «люди нібито хочуть стрибнути в хвилю і образу стати зірками, але насправді це потребує часу і

наполегливості. Потрібно вірити в себе, попри негативних думок і людських слів» [3].

Творчу особистість Уїтні Х'юстон виокремлює невимовне бажання піднятися на вершину олімпу популярної музики і стати «суперзіркою», якій підкорюються всі музичні напрями, жанри, стилі. Їх об'єднання складає унікальний музичний стиль, створений Уїтні Х'юстон.

Узагальнюючи властивості творчої особистості Уїтні Х'юстон, г. Катона зазначав, що Уїтні була «одним з найкращих вокальних атлетів усіх часів». Порівняння з атлетом, на плечах якого тримається вокальний світ рубежу ХХ – ХХІ століть, постає як надзвичайно вдалий вираз творчої особистості Уїтні Х'юстон. Атлетизм виконавської манери співачки полягає в підкоренні комплексу виконавських манер, з яких нею було утворено оригінальний музичний стиль.

Володіння естетично бездоганим музичним смаком – якість, вихована в структурі творчої постаті Уїтні Х'юстон в її дитячому оточенні. Зокрема, мати Уїтні – Сіссі Х'юстон – у документальному фільмі 2018 року «Уїтні» на 46:30-46:40 мин-сек зазначає наступне: «ми тебе виховували на справжній музиці! Ти слухала джаз, і саме це на тебе вплинуло» [15].

Творча особистість Уїтні Х'юстон як суперзірки поп-музики була сформована під впливом жіночого оточення її сім'ї, що обумовило жанрово-стильові домінанти в її виконавському мистецтві. З сімейного оточення успадкувала співачка і властиву їй працездатність як запоруку творчого зростання, наближення до досконалості. Стрімкому досягненню творчого олімпу насправді передувала кропітка праця виконавиці над шліфуванням як окремих виконавських прийомів, так і виконавського стилю в цілому.

Блискуче володіння різними жанрово-стильовими манерами, об'єднаних у нову різностильову цілісність, обумовило специфіку загального виконавського стилю, властивого Уїтні Х'юстон.

РОЗДІЛ 2. ХУДОЖНІЙ ОБРАЗ УЇТНІ Х'ЮСТОН

2.1. Творчий імідж Уїтні Х'юстон та специфіка його трансформації

«Імідж - це не маска, це не прикрашання свого професійного вигляду. Стрижене тут - можливість передати інформацію про себе, про свої справжні (особистісні і професійні) підвалини, ідеали, плани, діяння» [49], - говорить В. І. Маркін. Саме такі визначення доречні, коли належить вивчити і проаналізувати імідж творчої людини. «Творчий імідж - це результат тонкої душевної організації творчих людей, і як цьому не намагатися слідувати, але внутрішня енергія відчувається відразу. Творчий початок повинен бути, і якщо буде внутрішній вогонь, то буде і стиль, і імідж» [49]. Коли в 11 років Уїтні Х'юстон вперше сольо виступила перед публікою в Баптистській «Церкви Нової Надії» з композицією «Guide Me, O Thou Great Jehovah», з цього моменту і почався складатися її імідж. Для становлення власного образу величезний вплив має образ тих творчих людей, які подобаються і яким хочеться наслідувати. Можна виділити тих співачок, які завжди представляли інтерес для молоді Уїтні.

Чака Хан – видатна американська r&b, соул і джаз-співачка, володарка 10 статуєток «Греммі», зірки на голлівудській «Алеї слави» і негласного титулу «Королева Фанку». Вона була однією з улюблених співачок Х'юстон, в групі якої Уїтні стала бек-вокалісткою вже в 15 років та багато чому в неї навчилася. Надалі у них були чудові стосунки.

Арета Франклін - американська співачка в стилях ритм-енд-блюз, соул і госпел. Завдяки виключно гнучкому і сильному вокалу її часто називають «Королевою Соулу». Уїтні її обожнювала, тим більше, що тітка РІ (Арета Франклін) була її Хрещеною мамою.

Сіссі Х'юстон, в дівочтві Емілі Дрінкард - американська поп-співачка 1960-х років, лауреат двох премії «Греммі», вона ж власна мати Уїтні Х'юстон, голос якої Уїтні вважала краще за всіх.

На початку творчої кар'єри за Уїтні Х'юстон закріпився імідж привабливої дівчинки з чудовими вокальними даними. У 1983 році Уїтні Х'юстон дебютує на всю країну в популярному тоді телевізійному «Шоу М'юрва Гріффіна» з піснею «Home». На екрані Уїтні вразила публіку глибиною і діапазоном свого надзвичайного голосу і позбавленим смаку нарядом, на думку деяких критиків, після чого її найперший головний продюсер Клайв Девіс запропонував їй трохи змінити зовнішню сторону її іміджу. І до виходу першого альбому в 1985 році Х'юстон повністю його змінила. За наполяганням Девіса вона випрямила волосся, трохи висвітлила шкіру і стала з'являтися на публіці виключно в довгих світлих сукнях. Уїтні щастило на вчителів і наставників, вона неодноразово говорила в своїх інтерв'ю, що вчилася у кращих, тому прислухалася навіть будучи дорослою. Як факт, що після виходу її першого альбому, вже в 1986 році критики назвали її голос «самим чудовим з нових голосів», про попередні претензії до образу ніхто не згадав. Не дивлячись на правильні підказки, Уїтні Х'юстон і самостійно займалася своїм образом і репертуаром - вона ніколи не погоджувалася виглядати навмисно сексуально або ж співати пісні, позбавлені будь-якого сенсу. Вона намагалася створити образ нової зірки - зірки з бездоганною дикцією, текстами, гардеробом... Щоб виконання потрібної композиції було підкріплено і підкреслено потрібним нарядом і зовнішнім виглядом, багатолика та неймовірно ефектна, вона не боялася змінюватися, вона хотіла, щоб її сценічний образ в той час відображав тенденції часу. Вона легко міняла зачіски, колір і довжину волосся, своє від природи кучеряве волосся часто вирівнювала. А що стосується нарядів, то вони завжди відповідали характеру тієї пісні, яку вона співала, і завжди відповідали ситуації та місцю, де вона виступала. Якісним прикладом її

швидкої трансформації сценічного образу служить виконання національного гімну на стадіоні - одягнена, як спортсменка, в скромному білому спортивному костюмі і пов'язці на голові, як ніби вона сама збиралася брати участь в матчі. Об'єднання в Уїтні Х'юстон євангельського духу і вищого контролю рідко демонструвалися б краще, ніж тоді на стадіоні. Багато пісень Х'юстон писала для своїх альбомів сама. Для неї було надзвичайно важливо висловити себе, ніж бути Галатеєю одного з продюсерів. Уїтні вибудовувала свій образ по цеглинці, немов зводячи прекрасний замок, якому, не можна впасти. Тому, вона завжди контактувала з талановитими і розумними людьми, яким би змогла довіряти, порадитися з ними, здійснювати їх загальні ідеї. Звичайно, Уїтні потрібно було встигати за стрімкістю слави, і доводилося трансформуватися з «людини» в «персону», але все ж найбільш примітним знаком творчого іміджу Х'юстон була щирість її виконання, глибина її душі і, звичайно, її харизматичність.

Видатний сольний виконавець часто розкривається найбільше, коли співає разом з іншими. Тому, недостатньо, кажучи про творчий імідж цієї видатної співачки, не згадати і розглянути як змінювався і трансформовався її творчий, сценічний вигляд у виконанні безлічі дуетів з абсолютно різножанровими співаками і співачками протягом усього творчого шляху Уїтні Х'юстон.

Завдяки практиці виступів з її мамою Сісі Х'юстон та іншими співаками з самого дитинства Уїтні знала що таке дует, і як бути в дуеті почутою і не затьмарити поруч іншого, а навпаки разом створити яскравий хіт, який запам'ятається і стане успішним. Офіційно її першим дуетним виконанням вважається пісня «Обійми Мене» («Hold Me») з Тедді Пендерграссом в 1984 році. Цей романтичний дует «Love Language» зробив альбом золотим. У 1985 був записаний дует з Джермейн Джексоном, пісня «Бережи Моє Серце» («Take Good Care Of My Heart»), в який, звичайно Х'юстон внесла свою вокальну родзинку і розбавила привабливою

зовнішністю і чарівністю. У 1987 році Х'юстон молодша заспівала дуетом з Х'юстон старшою - з Сіссі Х'юстон пісню «Я Так Добре Його Знаю» («I Know Him So Well»). Як в дитинстві, як в юності Уїтні перебувала поруч з мамою і співала, тільки вже на іншому етапі свого життя, навіть не на п'єдесталі, а на другий-третій сходинці початку сходів до великої слави. Це відчувалося. Уїтні в той час була натхненною і вдячною, з широкою посмішкою, вона виросла з слухняної дівчинки в прекрасну леді. Це заключний номер, який демонструє не тільки сімейний талант, а й особливі відносини матері і дочки.

Можливо не випадково після дуєту з мамою в 1989 році Уїтні Х'юстон заспівала вже зі своєю хрещеною мамою - Аретой Франклін пісню із загадковою назвою «Цього немає, цього не було, цього ніколи не буде» («It's Not, It Was Not, It's Not Never Gonna Be »). Одягнена «зірка» Уїтні в «Джинси-Майка-Шкіряна Куртка», просто, з повсякденним зачіскою. Це настільки очевидно і просто, що в цю мить не потрібні блискучі до п'ят королівські сукні, не треба ніяких прикрас тому, що дуєт з самою королевою соул. Цей дуєт можна розглядати як той факт, коли всім відома особа передає естафету наступному великому таланту. У 1995 році з виходом фільму «В очікуванні видиху» («Waiting To Exhale») був створений дуєтний саундтрек – пісня - справжня ода всім подругам «розраховуй на мене» («Count On Me»), де Уїтні співає з багатообіцяючою співачкою госпела Сіссі Вінанс, з якої вони товаришували з дитинства і були як сестри, тому ця тема дуже близька обом. Сценічний образ Х'юстон простий і актуальний, в їх дуєті вона витончено дозволяє Сіссі Вінанс бути на першому плані в центрі уваги, помітно підкреслюючи, що в дружбі треба вміти поступатися іншому.

У 1998 році з'явилась дуєтна пісня, саундтрек для «Dreamworks» «Принц Єгипту», яка заінтригувала та навіть деяких шокувала. Це був шанс побачити, як дві найвпливовіші співачки всіх часів можуть створити спільну композицію і зробити з неї шедевр на довгі роки.

У пісні з захоплюючою назвою «Коли Ти Віриш» («When You Believe») Уїтні Х'юстон вийшла на сцену поруч з Мерайєю Кері. Уїтні завжди вітала інші таланти, а не розглядала їх як конкурентів. У відеозаписах живого виконання цієї пісні Х'юстон сама завжди представляє Мерайя Кері перед її виходом на сцену, а також коли вони тримають один одного за руку, то складно уявити те, що довгий час жовта преса приписувала цим співачкам ворожнечу між собою. Зовнішній вигляд Х'юстон також заявляв про те, що вона вище цих наклепів, вона виглядала елегантно, гідно, впевнено і відповідно цій пісні - бездоганно епічно. Цікаво, але може в ту мить, в 1998 році, Уїтні Х'юстон відчувала себе на місці Арети Франклін в 1989 році (надзвичайне цікаве дзеркальне переміщення двох останніх цифр), коли вони співали дуетом пісню з теж філософською назвою «Цього Немає, Цього Не Було, Цього Ніколи Не Буде». У тому ж 1998 році в альбомі «Моя Любов Є Твоя Любов» («My Love Is Your Love») присутній ще один неординарний дует. Уїтні Х'юстон згідно часу записує дуетний сингл «в моєму бізнесі» («In My Business») з «Міссі Елліотт» - американською співачкою, репером, автором пісень. Четвертий студійний альбом 1998 року («My Love Is Your Love») - не вважався найпопулярнішою роботою Уїтні Х'юстон в США, але в Європі ж платівка користувалася великим успіхом, продавшись тиражем більше 10 мільйонів копій. Загострюючи увагу саме на цьому альбомі 1998 року треба сказати, що саме він виявився найбільш показовим в плані творчого іміджу Уїтні Х'юстон і його демонстративної трансформації. Вже не кажучи про одяг і різні атрибути до нього, торкнутися тільки зачіски Уїтні Х'юстон: ми за неї спостерігаємо то з шапкою кучерявого волосся шоколадного кольору, то зі стильною стрижкою світло-русявого кольору, то з тонко-приглаженою короткою стрижкою яскравого чорного кольору, то з забраними вгору волоссям і химерними кучериками попереду і з боків. Це калейдоскоп образів, несподіваних ніким побачити в цій дивній особистості. Вона експериментувала зі своїм сценічним образом в силу тих жанрів і стилів композицій, в яких співала. Це: поп-музика, соул, сучасний ритм-н-блюз, хіп-

хоп, ритм-енд-блюз і дует зі вставками реп. У 2000 році Уїтні Х'юстон вирішила заспівати в дуеті з королем латинської поп-музики з Енріке Іглесіасом пісню «Чи Можу Я Мати Цей Поцілунок Назавжди» («Could I Have This Kiss Forever»). Цей дует показав, що їх стриманий вокальний стиль і різні підходи до поп-жанру можуть доповнювати один одного, а також, чудове спільне виконання пісні і відеокліп, стали поширювати їх таланти на ще більш широку міжнародну аудиторію. Що стосується способу Уїтні Х'юстон, то навряд чи хто міг би здогадатися, що їй вже 37 років. Вона була молода, красива, ефектна і неперевершена. Неможливо обійти увагою ще один дует цього ж 2000 року, з відомим співаком - Джорджем Майклом. «Якби Я Сказав Тобі Це» («If I Told You That») - така назва творчої роботи цих двох «зірок». У цій композиції Уїтні Х'юстон виступає в образі пристрасної ділової жінки - вамп, фатальної красуні. На жаль, цей дует не був так високо оцінений, можливо тому, що в той час сильно була популяризована латино-американська поп-музика. Але дует Уїтні Х'юстон і Джорджа Майкла не менше цікавий і яскравий.

2.2. Сфери творчої діяльності поп-зірки

Уїтні Х'юстон багато працювала починаючи з самого раннього дитинства. Її так виховали. Завдяки цьому вона багато в чому досягла успіху. Її вокальний стиль зробив величезний вплив на музичну індустрію. Незалежно від цього вона досягла успіху в кінематографі. Найбільш вона запам'яталася глядачеві у фільмі «Охоронець» («The Bodyguard») 1992 року, де зіграла головну роль Рейчел Меррон. Це була перша серйозна її робота в кіно. Хоч це був і дебют для Уїтні Х'юстон як актриси, такий фурор виник не просто так. Якщо згадати про той досвід в підлітковому віці Уїтні перебувати перед фотокамерою, то потрібно відзначити її успішні пошуки в модельній

сфері. Будучи 16-ти річною дівчинкою вона почала підробляти моделлю у позаурочний час та навіть мала багатообіцяючу можливість зробити кар'єру на цьому поприщі (в модельному бізнесі), хоча пропозиція стати моделлю їй надійшла абсолютно випадково, фактично на вулиці міста Нью-Йорк. За словами Х'юстон: «... Вони шукали когось схожого на мене, і вирішили, що я - то що треба ...» [30]. Вона з'явилася в американських журналах «Cosmopolitan» та «Young Miss», на обкладинках журналів «Glamour» і «Seventeen» в якості моделі, і була однією з перших темношкірих манекенниць. Модельна кар'єра привела до пропозицій ролей в телевізійних американських серіалах. І хоча в той же самий час Уїтні була дуже затребувана як співачка, вона встигла зіграти такі ролі як: роль Ріти в комедійному серіалі «залиш мене в спокої або дай мені перепочинок» («Gimme A Break» - «Katie's College» (3 сезон, 20 серія)) в 1984 році; роль камео в сімейної комедії «Срібні Ложки» («Silver Spoons» - «Head Over Heels» (4 сезон, 1 серія)) в 1985 році; з 1987р. По 2012р. Х'юстон брала участь в документальному фільмі «Біографія» («Biography»), а з 1996р. По 1998р. У документальному шоу Розі О'Доннелл («The Rosie O'donnell Show»).

Після приголомшливого успіху ролі Рейчел Меррон в уже голлівудському фільмі «Охоронець» 1992 року, Уїтні Х'юстон не змогла зупиниться на досягнутому, навпаки, у неї прорвався інтерес зніматися в справжньому кіно, тим більше, що в знаменитому фільмі вона зіграла практично саму себе, і вона жадала інших ролей, інших амплуа. 1995 - 1996 - 1997 - три роки поспіль виходять на екрани абсолютно не однакові за змістом і різножанрові фільми з Уїтні Х'юстон, де вона фактично всюди грає головні ролі - абсолютно протилежних і несхожих між собою героїнь. У 1995 році на екрани вийшов фільм, романтична драма «В Очікуванні Видиху» («Waiting To Exhale»), де вона зіграла головну роль - чарівну дівчину Саванну Джексон, успішну і ділову, яка вміє цінувати справжню дружбу і ніколи не зрадить. Через рік в 1996-му Уїтні отримала головну роль в романтичній

фентезі - мелодрамі «Дружина Священика» («The Preacher's Wife»). Її персонаж - Джулія Біггс - також близька по духу Уїтні Х'юстон. Вона молода, красива, мудра не по роках, включаючи всі людські якості, потрібні для того, щоб бути дружиною священика. При цьому вона дуже талановита і керує хором у церкві. У цьому фільмі досить багато госпел-музики, що каже про постійну насагу до цього жанру у Х'юстон в її творчості. У 1997 році представлений фільм, музична фантазія «Попелюшка» («Rodgers & Hammerstein's Cinderella»). У цьому романтичному мюзиклі Уїтні Х'юстон виступила в чудовому образі феї-хресної Попелюшки, який їй дуже підходив, адже бути чарівницею і створювати чудеса, особливо вокальні, вона завжди вміла.

Крім цього Х'юстон ще була со-продюсером (виконавчим продюсером) цього фільму. З цього почався ще один виток діяльності для Уїтні Х'юстон, вона планувала і надалі продюсувати бажані їй проекти. У 2001 році вона стала продюсером американського фільму «Щоденники Принцеси» («The Princess Diaries»), режисером якого був Гаррі Маршалл, відомий американський автор популярних стрічок «Красуня» і «Наречена, що втекла»; у 2003 році виконавчим продюсером мюзиклу «Чита Гьорлс» («The Cheetah Girls») - першого музичного фільму «Disney Channel», який отримав 6 різних номінацій; у 2004 році знову продюсером продовження фільму «Щоденники принцеси 2. Як стати королевою» («the Princess Diaries 2: Royal Engagement»); у 2006 році з'явилося продовження мюзиклу 2003 року зі назвою «Чита Гьорлс В Барселоні» або «Чита Гьорлс 2» («The Cheetah Girls 2»), де Х'юстон виступає в ролі виконавчого продюсера. А також Уїтні Х'юстон знялася в ролі Cameo в серіалі «Бостонське Товариство» («Boston Public») в 2003 році.

Після довгої тривалої паузи 11 жовтня 2012 року на екрани вийшов фільм «Спаркл» («Sparkle») - музична драма. Для Уїтні Х'юстон цей фільм був дуже важливий, вона навіть була його виконавчим продюсером. Через

стільки часу вона з'явилася перед глядачем в головній ролі - Емми. Прототипом героїнь - трьох молодих сестер - стали учасниці групи «The Supremes». Але для Уїтні така життєва ситуація в цьому сюжеті була набагато глибше і нагадувала її життя. З одного боку її роль - Емма, (мама трьох доньок у фільмі) - це як її мама, в якої було троє дітей: Уїтні і її два старших брата. Така ж сувора і набожна, яка ходить до церкви, виконує госпел-музику, а в минулому відмінна співачка соул та r&b, майже точь-в-точь сама Сіссі Х'юстон. З іншого боку інша героїня фільму, старша дочка, сестра Спаркл. Вона передає всі складнощі закулісного життя, пов'язаної: з заздрістю, з наркотиками, з насильством, з нерозумінням і відчаєм. Ці відчуття також були близькі Х'юстон, вона їх пройшла на власному гіркому досвіді. І третій, головний персонаж Спаркл - обдарована, слухняна і старанна, така ж, як Уїтні була в юності на початку свого творчого шляху. Це як мінімум три паралелі одночасно живуть в той складний момент в актрисі і людині - Уїтні Х'юстон.

Цей фільм Уїтні Х'юстон по суті можна порівняти з «Реквіємом» Моцарта - одним з найважливіших його творінь, яке він написав перед самою смертю, вона пішла з життя через три місяці після закінчення зйомок фільму 11 лютого 2012 року не випадково цей фільм має й іншу назву «Sparkle» - «Блиск», а якщо перекласти з англійської дослівно, «To Sparkle» - це означає – «іскритися».

Неможливо не згадати про те, скільки зусиль і коштів вкладала Уїтні Х'юстон в благодійність, її вважали дуже щедрою людиною сучасності. Госпел-співачка йоланда адамс, розповідаючи про Уїтні Х'юстон та її добрі справи, привела в порівняння тільки Майкла Джексона по відношенню їх щирості в цій благодійній справі. Уїтні була не охоча, щоб її благодійна діяльність була широко відома, але в області американського шоу-бізнесу вона є однією з найбільш благородних і найбільш шанованих. Вона за багато зробила секретної допомоги, бажала конфіденційності, віддавала десятки

мільйонів тим, кому вони потрібні, рятуючи в потрібний момент людей. Кілька прикладів: дитячий фонд Уїтні Х'юстон, заснований в 1989 року ще разом з її мамою Сіссі Х'юстон – «The Whitney Houston Foundation For Children»; об'єднаний фонд коледжів для темнокожих – «The United Negro College Fund (Uncof)»; відділення інтенсивної терапії імені Уїтні Х'юстон; американський червоний хрест – «American Red Cross»; фонд захисту дітей – «The Children's Defense Fund» - як один з прикладів благодійності Уїтні Х'юстон, всі доходи з концертів, які пройшли у Вашингтоні в 1997 році і склали понад 300 тисяч доларів, вона перерахувала в цей фонд.

Безсумнівно, що на першому місці в житті переважав її статус співачки, яка мусила їздити в концертні турне, створювати нові багатожанрові хіти і втілювати в життя нові неординарні образи світового рівня.

2.3. Творча криза упродовж тривалої слави Уїтні Х'юстон

Коли навколо молодої талановитої красивою співачки піднявся великий успіх, в хід вступила машина ЗМІ і Уїтні Х'юстон вже не належала собі. Вибираючи тернистий шлях до слави, потрібно з готовністю очікувати удари з найневідоміших сторін. Мама Сіссі Х'юстон, яка це знала, попереджала дочку, намагаючись їй донести, що вступаючи в шоу-бізнес, вона буде самотня. У випадку з Уїтні Х'юстон, навіть відмінних наставників було недостатньо, щоб не дати ходу машині ЗМІ, яка включилася на повному ходу, як тільки її дар був почутий, не у всіх талант такого рівня. Не дивлячись на поради і настанови люблячих друзів і сім'ї, Уїтні Х'юстон все одно стала жертвою швидкої слави. Її запаморочливий зліт похитнув її юнацьку реальність, адже ніщо не може підготувати людину до нескінченного самотності слави в тому віці. Раптово вона почала літати по всьому світу і скрізь з'являтися по телевізору, і це не закінчувалося протягом

довгих років. Уїтні була кумиром, легендою, цікавою творчою особистістю, у якій були злети і падіння, розглянувши творчий шлях якої, можна сказати про трьох періодах її творчої кризи. (три періоду творчої кризи в житті Уїтні Х'юстон):

1) Непомітний (ранній) - (1989 - 1990 року). У той період відчувалося неабияке схожість багатьох її пісень, за винятком хітів. Зовні це проявлялося тим, що деякі критики вважали, що Х'юстон вже стала одноманітною, їй не дістає якоїсь новизни. Хоча цей період можна розглядати як невеликий проміжок в рік-півтора, коли другий студійний диск «Whitney» 1987 року відшумів успіх і трохи набрид, а третій студійний диск «I'm Your Baby Tonight» ще не був випущений в листопаді 1990 року. Якщо детальніше, то дійсно, Х'юстон розуміла про зовсім невелику групу в неї схожих пісень, і постаралася це спростувати в своєму третьому альбомі, де представила свої музичні експерименти цілком гідно. Це закріпилося відразу, після того як її два сингли - «I'm Your Baby Tonight» і «All The Man That I Need» - стали № 1 в чарті «Billboard hot 100». Альбом отримав безліч номінацій і нагород, включаючи «Billboard Music Awards».

2) Неконтрольований (залежний) - (1999 - 2002). До кінця дев'яностих років голос Уїтні Х'юстон почав її підводити. У живих виступах доводилося брати на октаву нижче. На репетиціях її голос тремтів, вона здавалася відчуженим, її поведінка була дивною, майже зухвалою. Виною тому були не тільки роки і сигарети, а також алкоголь і наркотики. Але у такому стані «на грані» вона все одно продовжує записувати нові хіти, які потім стають відомими. На схвалення публіки виходять такі неповторні дуети, як «Чи можу я мати цей поцілунок назавжди» («Could I have this kiss forever») з енріке іглесіасом та «Якби я сказав тобі це» («If I Told You That») з Джорджем Майклом [36]. А також випускається збірник «The Greatest hits» - повне зібрання пісень Х'юстон, подвійний диск, складений таким чином, щоб відзначити весь спектр кар'єри співачки.

Можна припустити, що в цей період Уїтні Х'юстон «Розслабилася» і не замислювалася про своє здоров'я і репутацію, продовжуючи залишатися на вершині слави завдяки своїм минулим заслугам, не уявляючи які проблеми з голосом її очікують.

3) Затяжний-Тривалий (неминучий) - (2005-2009). Остаточна втрата голосу відбулася у 2006 році. Виступаючи на Зимових олімпійських іграх з годинною програмою, вона практично не могла співати, відгуки її виступу були вкрай негативні. Дуже часто люди розуміють, що знаходяться в творчій кризі, вже тоді, коли процес заходить занадто далеко, тоді як перші симптоми творчого неблагополуччя зазвичай залишаються непоміченими, починають визнавати свої проблеми тільки в той момент, коли їх положення стає по-справжньому нестерпним. Так сталося і в житті видатної Уїтні Х'юстон. Хоча вона прекрасно розуміла, що відбувається з нею, тому як проходила курс реабілітації в наркологічній клініці щороку: 2004, 2005, 2006 (доступна усім ця інформація), і в той же час вона роз'їжджала в світові концертні турне і була в центрі уваги. За порадою друзів Уїтні звернулася за допомогою до Гері Катона - видатному педагогу, який ставив голос Андреа Бочеллі, Лайзе Міннеллі і Шаде, серед клієнтів якого були багато відомих осіб, диктори, актори. Зі слів цього американського фонопедагога і голосового тренера, названого «Голосовим будівельником». Він вважав Уїтні одним з кращих вокальних атлетів всіх часів, вірив в Уїтні, в її сильний характер та допомагав у відновленні її незабутнього голосу. Але це було дуже складним процесом, щоб досягти результату в такому віці вокаліста - в 44 роки, і після стільки перенесених життєвих перипетій. Х'юстон, як з чистого аркуша, дуже наполегливо почала всім займатися.

У 2007 році, після того як до неї почав повертатися голос, до Уїтні Х'юстон надійшла довгождана пропозиція від Клайва Девіса, того продюсера, який був з нею поряд з 1983 року, щоб вона повернулася на сцену. З невпевненістю зможе осилити Х'юстон в даній ситуації пісню чи ні,

але все одно він спробував їй запропонувати пісню з назвою «Я Не Знала, Що Така Сильна» («I Did Not Know My Own Strength»).

До 2009 року до Уїтні Х'юстон повернулося 75% голоса, на думку Гері Катона, а пісня з таким стверджують назвою передбачала тільки вдале повернення до публіки, що і сталося у листопаді 2009 року, коли Уїтні Х'юстон вийшла на сцену в білій сукні і заспівала, зал з полегшенням вибухнув з думкою – «Уїтні Повернулася!»

Висновки до Розділу 2:

Талановита людина талановита в усьому, тобто його таланти перетворюються в різних областях і напрямках. На прикладі великого Мікеланджело Буонарроті - одного з найбільших майстрів епохи відродження та раннього бароко - ми це знаємо. Він - італійський скульптор, художник, архітектор, поет і мислитель. Флоренція, одне з найкрасивіших міст світу, вважається музеєм під відкритим небом, його називають містом Мікеланджело, тому що в будь-якому куточку цього італійського міста видно і відчувається дотик майстри по сей день.

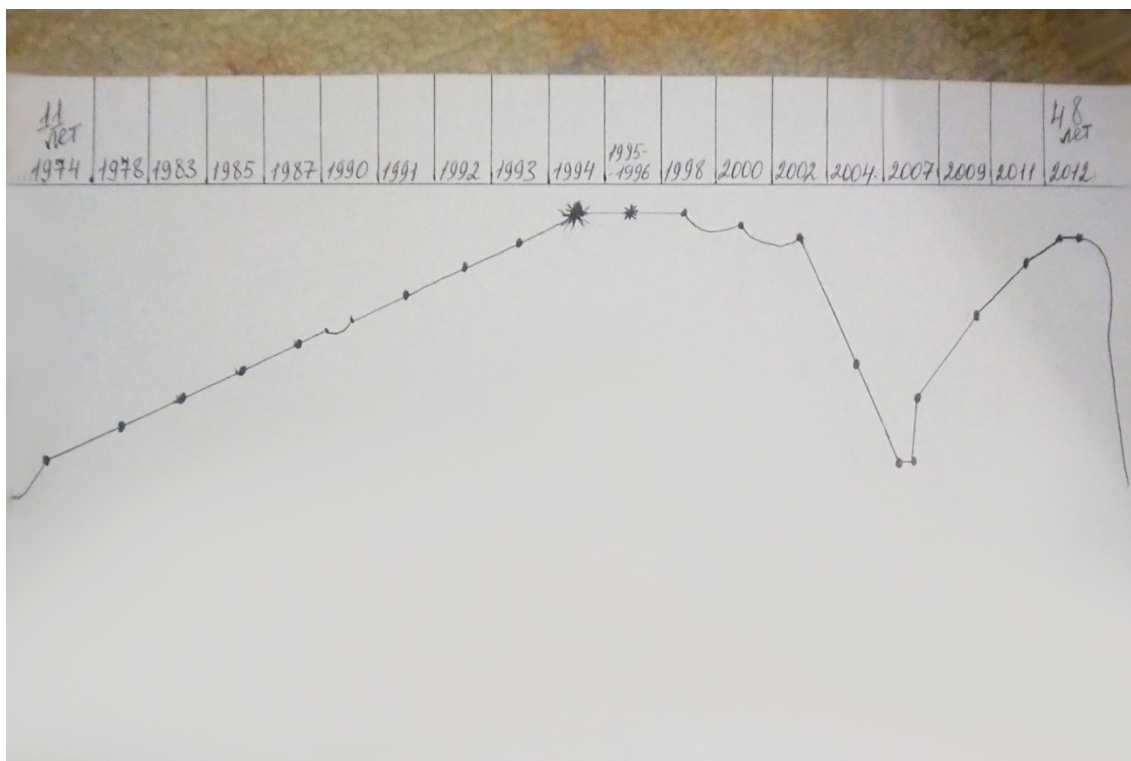
Сила духа, характера...

В передачі про професійні проблеми у вокалістів з Гері Катона, він згадав Х'юстон, привів її в приклад та висловив свою думку :«...адже спів на межі людських можливостей - її візитна картка. Але я вірив, що вона впорається. У неї сильний характер» [20].

До питання про «Кризу Х'юстон»:

Коли у Клайва Девіса запитали його думку з приводу відвертої сесії колишньої підопічної з Дайан Соєр, він відповів: «я недостатньо об'єктивний, щоб відповісти ... Уїтні - це член сім'ї для мене. Ми з нею знаємо, що наш зв'язок все ще існує. Я переживаю за неї. Вона була відверта в своїх зізнаннях, і мені боляче усвідомлювати через що вона пройшла. І ларингіт теж не позначився позитивно на враженні». Витримавши паузу, він додав: «Але я скажу вам наступне. Крім Арети Франклін, Уїтні - найбільша співачка на планеті. Вона розбереться в собі і вибереться. Тільки вона сама в змозі врятувати себе, але вона може. Я знаю, що вона може» [3, 29].

Діаграма розвитку творчої особистості Уїтні Х'юстон

РОЗДІЛ 3. СПЕЦИФІКА ВИКОНАВСЬКОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ЖАНРОВО-СТИЛЬОВИХ ДОМІНАНТ У ТВОРЧОМУ ДОРОБКУ (УІТНІ Х'ЮСТОН) УІТНІ Х'ЮСТОН

3.1. Вплив жанру «соул» на особисту манеру виконання

Музичний стиль, його поняття виникло в музиці наприкінці епохи відродження, в кінці 16 століття. Цей термін в мистецтвознавстві характеризує систему засобів виразності в музиці, яка відображатиме діалектичний взаємозв'язок змісту і форми, є складною і багатозначною. Особливим аспектом прояву стилю є також виконавське мистецтво, стильові риси якого важче визначити, тому як грань між поняттями «стиль» і «жанр» стирається. Аналізуючи творчість виконавців - вокалістів - співаків і співачок ХХ століття, які своєю особистою творчою практикою змішували ці поняття між собою, в результаті народжувався на світ свій індивідуальний неповторний стиль кожного. «ознаками стильової спільності можуть бути охоплені музично-художні явища різного об'єму і різного тимчасового діапазону, в естетиці визначаються три основні рівні музичного стилю: стиль історичний або епохальний, стиль напряму й стиль індивідуальний» [50]. якщо говорити про «соул» (від англійського soul - «душа»), який вважається жанром популярної музики афро-американського походження, що виник в південних штатах США в 1950-і роки на основі ритм-енд-блюзу, то це жанр. Проти те, ми дуже часто чуємо, що той чи інший виконавець співав в «стилі соул». Але «...такі вокальні стилі, як блюз і соул, мають в своєму арсеналі схожі виконавські прийоми, так як у витоків їх становлення стояли афроамериканських види пісенної творчості - спірічуелс і госпел. Характерними для обох стилів є використання прийомів, що беруть початок

у релігійній і народній афроамериканській музиці». [50] жанр і стиль. Парадоксальний факт.

У музичному середовищі ХХ-го століття, під впливом свінгу виник блюзовий вокально-інструментальний стиль - ритм-енд-блюз (rhythm-and-blues), що стало популярною течією. Сам блюз придбав танцювальний темпоритм в контексті з характерною емоційною експресією і гучним звучанням. Пізніше, на основі ритм-енд-блюзу і госпел-музики (госпел - євангельські сольні співи північних афроамериканців), після другої світової війни народився новий афроамериканський вокальний стиль, іменованій соул (англ. Soul - душа). Соул має сильний емоційний початок, а також володіє розвиненою технічною стороною: насичення мелодії блюзової орнаментикою. На відміну від джазу, де імпровізацією постає собою скет, в соулі співак імпровізує на слова мелодії, варіючи її, і різнообразив складними мордентами і форшлагами, тобто мелізмами, використовуючи блюзовий лад. Типові прийоми для виконання соулу це:

«Бендінг (від англ. bend - зігнути, згинатися) - використання в співі і грі на гітарі, клавішних синтезаторах, духових інструментах, підтяжки («під'їзду») до основного тону. по суті, еквівалент класичного прийому - гліссандо. відзначається два різновиди: hold bend - затримана підтяжка, і bend release - підтяжка з поверненням» [50];

Дьорті-тон (англ. dirty tone - нечистий, фальшивий тон) - тип інтонації, що відрізняється звуковисотної нестабільністю і форсованої динамікою. нотації цей прийом не піддається і тому найкращим способом оволодіння цим прийомом є слухання і спів із записом «оригіналу»;

Шаута - спів на крику, бере початок в афроамериканській релігійній традиції. виконавців шаута називають шаутерами;

Офф-пітч (англ. - від [певної] висоти) - особливий елемент афроамериканської музики, що полягає в мікро-відхиленості від точного

звуківисотного виконання певних тонів (наприклад, блюзові тони, Дьорти-Тони);

Йодль - елемент тірольського співу, який з успіхом використовується в популярній музиці. Виконуючи йодль, співаки виробляють «швидкий очевидний перехід» (поріг) від грудного регістра до головного. Тренується вправами, побудованими на змінному звучанні грудного регістра і головного, починаючи з широкої амплітуди звуків, поступово зменшуючи інтервал;

Субтон - спочатку «прийом приглушеною, як би здавленої гри на саксофоні», у вокалі - прийом співу з придином. Надає звучанню чуттєвість і використовується переважно в мелодіях ліричного і сумного настрою.

На становлення і вдосконалення соулу в 1960-і роки сильно вплинула вокальна манера знаменитої Арети Франклін, надалі їй присвоїли титул «Королеви соул», що володіє особливою якістю - умінням зливатися з музикою на якомусь особистісному рівні. Таку душевну манеру виконання перейняла у своєї хрещеної Арети Уїтні Х'юстон, яка намагалася це повторити ще в юному віці.

З 1980 року соул, як і фанк, вийшов на інший рівень і став одним з найголовніших стандартів сучасного ритм-енд-блюзу. Практично не існувало виконавців, які спеціалізувалися би виключно на соулі або на фанку. В репертуарі провідних виконавців можна було б почути композиції в обох стилях, а частіше ті, які ілюстрували синтез між ними або чергування. Поряд з Лайонел Річі, успішної соул-співачкою середини 1980-х років значилася Уїтні Х'юстон, яка прославилися своїми ліричними баладами, записаними настільки продумано і бездоганно, що це дозволяло їй справляти враження емоційного досконалості. Подача цього стилю, класичною основою якого були безпосередні переживання в задушевному вокалі, стала більш витонченою і ефектною з приходом Уїтні Х'юстон на велику сцену. Немарно її величали соул-дівою. Х'юстон піддавала змінам все: напрямок мелодії,

ширину фраз, ритм і навіть лад, коли діатоніка замінюється пентатонікою - виправданням чого було створення нового шедевра. Її власний вокальний стиль зробив величезний вплив на музичні стандарти. Відбиток вражаючою техніки Х'юстон досі помітний майже в кожній співачці і виконавцеві легкого урбан соулу (урбан від лат. Urbanus – «живе в місті», міський): як у жінок, так і у чоловіків. Її голос і виконавська майстерність стали зразком для наслідування в усьому світі.

3.2. Належний контроль дихання

Спостерігаючи записи живих концертів Уїтні Х'юстон, складається відчуття, що вона співає, як ніби щось розповідає, настільки це виглядає природно і вільно. Абсолютно вільно, швидко і плавно вона перемикається з грудного резонатора в головний і назад, при цьому не забуваючи що-небудь прикрасити своїми незабутніми мелізмами. Або ж видає красивий довгий протяжний звук на одному тоні розгойдуючи його то вібрато, то мелізмами. А іноді ми чуємо її сильне дихання дуже чітко, навіть в середині мелодійної фрази, але це не відволікає від глобальної стратегії виконання даної композиції. Виникають питання: чому їй так легко вдається це робити? Як це відбувається у неї? Можливо чи можна цьому навчитися? Один з відповідей в словах оперної співачки Сарі-Джейн Дейл: «ви не можете зробити це без належного контролю дихання, а це єдине, що було у Уїтні Х'юстон в запасі».

[51]

В даний час можна зустріти багато методик і рекомендацій на тему дихання у вокальній практиці, але коли блищала Уїтні Х'юстон, вона жила в зовсім іншому вимірі. Звичайно, перші вокальні кроки їй допомогла зробити її мама - Сіссі Х'юстон. Спочатку Уїтні була її ученицею, потім вихованкою, і потім колегою. Незаперечно, що у Х'юстон був закладений дар від

народження і вона мала б бути співачкою, але головний її плюс - це її божевільний досвід і правильно-сформувалися навички. Досвід готовності співати в будь-якій ситуації: в будь-який час доби; в будь-якому настрої; при будь-яких обтяжуючих обставинах; і при сильних фізичних нездужання, коли навіть важко розмовляти і відчуваєш, що голоси фактично немає. Її порятунком було дихання, вірніше правильне його використання, тобто належний контроль.

Співоче дихання складніше, ніж просте розмовне, воно вимагає великої уваги і контролю - вдих і видих. Як відбувається вдих і, особливо, як цей вдих розплановано відображається, коли відбувається видих, розтягуючи звук і поєднуючи слова пісні, роблячи їх співучими і красивими. Аналізуючи пісенну спадщину цієї дивовижної особистості, потрібно акцентувати увагу на дуже важливих фазах співочого дихання Уїтні Х'юстон.

Вдих

Як правило у неї часто не видно коли вона робить вдих, навіть іноді незрозуміло коли вона дихає, а тому що вона його робить носом, що залишається непоміченим практично завжди. А часом навпаки, створюється враження, що вона ось-ось може задихнутися своїм же диханням. Тут кілька причин, спільною рисою яких то, що вдих береться ротом. Причинами є:

1. «демонстративна експресія», щоб підкреслити характер виконуваного;
2. «спів субтоном» - звуком, в якому повітряний струмінь поширюється разом з голосом;
3. «необхідне добром повітря» (найголовніше), потужним вдихом, як мотивація за частки секунди взяти багато повітря відразу.

На прикладі Уїтні Х'юстон слід, що вдих завжди інтенсивний і короткий, який вона робить або ротом або носом в залежності від того,

наскільки їй це комфортно зробити в певній ситуації. У підсумку, у Х'юстон вдих - чіпкий і ємний завжди, який є найкращим для вокалістів, так як м'яким і розтягнутим вдих не повинен бути ніколи, інакше він затримається у верхній частині грудної клітини і ймовірно не дійде в низ ребер, що є основою і опорою співочого дихання.

Пауза між вдихом і видихом

Цей секундний момент обов'язковий. Перед тим, як здійснювати видих - тривалий, плавний і вільний після зробленого активного вдиху, потрібно намагатися цей вдих затримати. Така затримка допомагає правильно розподілити набране повітря і не дати йому швидко «луснути» при співі, свого роду компресор повітряного потоку. А також допомагає відчувати і управляти своїм голосовим апаратом на професійному рівні.

На прикладі пісні У. Х'юстон «Я Буду Любити Тебе Завжди» («I Will Always Love You») у другому приспіві після модуляції на тон, в момент її слів «And I» вона саме так і робить це, затримавши дихання на секунду на слові «AND» повністю і частково на слові «I» після потужного швидкого вдиху. Починає ж поступово видихати вже на продовженні літери «I» розтягуючи її і нанижуючи «Will Always». Далі секундний вдих добору на «Love You». Ця фаза «паузи» - затримки дихання зустрічається майже всюди в її піснях.

Видих

Голосовий апарат влаштований так, що звук відтворюється тільки на видиху. Голос і дихання є одним цілим. Завдяки диханню, особливо сконцентрованому видиху, голос летить вперед, а не стоїть на місці. При співі дихання схоже на вихідний зсередини безперервний потік повітря, або на спрямовану вперед струмінь, якщо намагатися це якось собі уявити. Щоб не співати уривчасто, по складах, зберегти в своєму голосі красу і мелодійність, потрібно зберігати цей важливий момент під час

звуквидобування: зрозуміти - зафіксувати - вміти цим користуватися. Насправді процес дихання залежить на 95% від легких, а решта 5% від роботи м'язів, де єдиним завданням є утримати повітря в легенях і рівномірно його випускати з допомогою роботи м'язів. І це також підтвердження того, що діафрагма

Уїтні Х'юстон була до такої міри розвинена і натренована з дитячих років, що вона могла давати безліч живих концертів, коли важко було просто розмовляти в повсякденному житті. Пропоную приватну мою вправу для розвитку дихання, яке перевірено часом і результативно донині. Для початківців я називаю цю вправу - «на 10-ть». Для зручності включаю композицію Джорджа Майкла «Too Funky», де чітко чути ритм і вона підходить за багатьма позиціям. Встав прямо, ноги на ширині плечей, розправивши плечі вільно, руки розслаблені і підняті в лікті, щоб вважати і затискати пальці рук для рахунку до 10-ти. Рахувати досить просто, 1-вдих (ніс) -2-вдих (ніс) -3-затримка дихання-4-5-6-7-8-9-10-видих (рот), і заново. Але, потрібно правильно відчутти і запам'ятати як зробити на рахунок 1 - різання глибокий вдих і відразу на рахунок 2- такий же різкий глибокий. Я називаю цей другий вдих «добором», якого нібито не вистачило. Рекомендую, уявити образ наляканого потопаючу людину, як би пародіюючи його «вдих-вдих» - але обидва вдиху повинні бути глибокими. Найголовніше, що вдих на 1 і на 2 робити потрібно виключно носом, а рот при цьому щільно закритий - це обов'язкова умова. На рахунок 3 не відкриваючи рот, на мить затримуємо цей подвійний вдих, і як би розуміючи скільки в нас знаходиться повітря, на рахунок 4 - не накидаючись, починаємо поступово його випускати, включаючи рахунок 10. Звичайно, краще, коли поруч учитель, який всі неясності відрегулює відразу. Надалі, додаю ще по дві секунди для видиху: 10-12-14-16, але при цьому 1-2-вдих і 3-затримка зберігаються, видих починається тільки з рахунку 4.

3.3. Принципи виконання мелізмів Уїтні Хьюстон

У сучасному вокальному мистецтві, особливо в естрадному, рідко можна зустріти твори, які виконувалися б без використання хоча б декількох простих мелізмів. Більш того, в даний час вокальна мелізматика знаходиться на найвищому щаблі розвитку за всю історію свого існування. У виконавці приваблює не тільки тембральна забарвлення голосу, але і неповторна манера і неповторні вокальні прийоми, які використовуються ним. Віртуозна техніка володіння голосом зараз знаходиться на першому місці. Варто зауважити, що родоначальником і першим експериментатором в цій області була виконавиця соул і r&b музики - Уїтні Хьюстон.

Всі виконані нею композиції, її світові хіти насичені стильними вокальними прийомами і приголомшливою мелізматикою. Музичне виховання на музиці госпел і ритм-н-блюз в поєднанні з колосальним природним талантом: чудовим діапазоном, неймовірним по красі тембром, щирою емоційністю, харизматичністю надихнуло безліч наслідувачів її унікального виконавського стилю.

Інші джаз-блюз-соул-артисти використовували мелізми, але Х'юстон вивела це на зовсім інший, більш високий і професійний рівень. Зупинимося на таких рисах саме «Хьюстоновського Мелізма», що я називаю «Уїтні-Мелізм».

1. Помірність. Не можна «сильно перегравати» кількістю мелізмів і зловживати вокальної мелізматикою, щоб не втратити основну думку і не порушити характер виконуваного;

2. Відповідність. Тривалості-звуків мелізма: тридцять другі ноти, шістнадцяті тріолі і восьмі тріолі, подвійні форшлагги, морденти, угруповання нот (наприклад, «дві шістнадцяті - восьма»), трелі повинні бути в контексті з

вмістом виконуваного, наприклад, щоб підкреслити яскраву кульмінацію, або ж заповнити паузу в вокалі під час програшу;

3. Селективність (вибірковість). Не дивлячись на взаємозв'язок здійснення мелізмів з використанням нот блюзового ладу - зниженою третьою і зниженою сьомий ступенів, а також альтерірованих звуків, які не повторюються в звуках акорду в гармонії, але запозичені також з блюзового ладу, Уїтні Х'юстон далеко не завжди звертається до блюзовому ладу, а дотримується спочатку стандартного ладу. Наприклад, сама її видатна пісня «Я Буду Любити Тебе Завжди» («I Will Always Love You») з характерною «Хьюстоновською Мелізматикою», лежить в основі мажорний (іонійський) лад, пісня витримана повністю в мажорному ладі і ступені блюзового ладу не використовуються взагалі. Може тому вона хоч і з сумним текстом, але така світла і видатна була - є - і буде ...

Неоригінальним буде зупинитися на цьому відомому світовому хіті з «охоронця», тому що вже багато займалися розбором цієї композиції: Ірина Цуканова - педагог, засновник школи різножанрового вокалу «Improvination», засновник вокальної студії «Заспівай Зі Мною»; Олександра Стройцева, що називає себе просто - Саша - педагог по вокалу; Діана Шарапова - співачка, продюсер, педагог вокалу, і багато інших.

Якщо ж серйозно підійти до питання оволодіти цією технікою, постаратися повторити будь-який «Уїтні-Мелізм», то потрібно дотримати дві обов'язкові умови:

1 - Розібрати його в голові і 2 - відчувати його Серцем.

Детальніше, на прикладі пісень з репертуару Уїтні Х'юстон «I'm Every Woman» та «When You believe».

Пісня «I'm Every Woman» - пісня американської співачки Чакі Хан з її дебютного альбому «Chaka» (1978) стала хітом, завдяки популярності якого

альбом придбав великий успіх. Ця пісня вважається візитною карткою Чакі Хан. У свої 15 років, працюючи бек-вокалісткою у Чакі Хан, юна Уїтні Х'юстон записала ще в той час бек-вокал до цієї пісні. Вона так перейнялася цією композицією, що повернулася до неї і записала цю пісню в 1992 році для кінофільму «Охоронець». Її версія теж вийшла як сингл, як другий сингл Уїтні Х'юстон з альбому-саундтреку до цього фільму слідом за найпопулярнішою піснею в її кар'єрі «I Will Always Love You». Уїтні намагалася нічого сильно не змінювати в пісні своєї улюбленої співачки, з якою їй пощастило, на її думку, співпрацювати. Всього лише різноманітнів пісню своїм оксамитовим вокалом з традиційними для неї прикрасами-мелізмами і надавши більш сучасне аранжування, вона не просто оновила, а все одно залишила свій почерк в цій пісні, додавши музичний «пролог». Саме він - 12-ти тактовий додаток служить яскравим прикладом для вивчення мелізматичної техніки Уїтні Х'юстон. Не виключено, щоб досягти її вокальної акробатики, потрібне поєднання наполегливих тренувань і природного таланту, особливо володіти відмінним не просто музичним, а гармонійним слухом. Навіть якщо навчитися оптимально правильному диханню, вміти його контролювати, але нічого не розуміти в гармонії, не почув потрібні акорди, з нот яких будується «Уїтні-Мелізм», то тоді не вийде доторкнутися до «родзинки» її вокалу.

Основні позиції (принцип):

1. Звук - Поштовх і Акценти
2. Похитування звуку
3. Роздування звуку
4. Торкання до звуку (нот-звуків, що проходять в дрібній мелізматичі)

Ті ж самі позиції можна виявити і у відомій пісні «When You Believe», яку виконала Уїтні Х'юстоні в дуеті Мерайєю Кері. Композиція, автор якої Стівен Шварц, була записана як саундтрек до мультиплікаційного фільму

DreamWorks «Принц Єгипту». Вперше пісня була виконана наживо 26 листопада 1998 року в запису програми «Шоу Опри Уїнфрі»

З інтерв'ю Мераї Кері 31.08.1998: «... Це свого роду пісня-послання. Це пісня з «Принца Єгипту», мультфільму про Моїсея. Це була одна з найбільш чудових записів, які я коли-небудь робила з іншими виконавцями. Ця пісня - крута річ для мене. Незважаючи на всі драми і переживання, які породжує суперництво, з Уїтні було реально здорово працювати і ми відмінно провели час в студії. Ми отримали задоволення. І, звичайно, це був гарний досвід ... » [22].

Торкнувшись тільки першого куплету і першого приспіву, де починає Х'юстон в цій дуетній композиції, можна помітити, що вона використовує ті ж самі позиції для подачі своїх мелізмів не дивлячись на епічність характеру «When You Believe».

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3

Уїтні Х'юстон виробила індивідуальний віртуозний співацький стиль та встановила його на всесвітній рівень. Завдяки цьому, з'явився зразок того, що можливо досягти свого індивідуального стилю виконавства багатьом творчим особистостям. Тому сліди і відгомони вражаючої вокальної техніки Х'юстон присутні у виконавській манері кожного другого співака, який тяжіє до стилістики легкого Urban-Soul. Навіть у виконавчому мистецтві сучасних поп-дів спостерігається відбиток унікально-універсального стилю легенди ХХ сторіччя - Уїтні Х'юстон. Х'юстоновська родзинка не тільки в її оксамитовому відтінку голосу, а ще й в майстерно спланованому плавному переході між вокальними регістрами, який здійснюється шляхом вирівнювання певних резонаторів. Це створює і гарантує ефект потужного

звуку. Щоб не вдаватися в крик і фальцет потрібно опанувати спритною технікою дихання і вмінням його контролювати.

Тільки безперервна робота і постійні експерименти є правильним і потрібним підходом до знаходження свого індивідуального стилю.

ВИСНОВКИ

Уїтні Х'юстон – одна з найбільш значущих постатей в історії популярної музики – у свій час зробила е доленосне зізнання: «Я не знаю, як співати по-чорному, і я також не знаю, як співати по-білому. Я знаю, як співати. Музика не має кольору для мене. Це мистецтво» [тези доповіді].

Першою чорною співачкою, чиї відеокліпи потрапили до широкої ротації MTV була Уїтні Х'юстон. В її обличчі здійснилась мрія багатьох афро-американських виконавців потрапити на телебачення і радіо. У. Х'юстон відстоювала інтереси талановитих творчих особистостей з функцією планомірності у просуванні «чорної музики» зі збереженням традицій Soul, поп, джазу, читання фрагментів Євангеліє. Разом з Майклом Джексоном, вона сприяла подоланню «кольорових бар'єрів».

На розвиток і формування творчої особистості Уїтні Х'юстон сприяли генетичні передумови. Незважаючи на відомих усіма близьких родичів та друзів, У. Х'юстон бажала найбільшого успіху та досягнень ніж бути черговою афро-американською співачкою у стилі soul. Вона прагнула знайти свої власні шляхи до слави. Тому, вона виробила свій індивідуальний віртуозний співацький стиль. Вона створила якийсь сімбіоз з закладеного в її душу з дитинства елементів gospel-співу і стилю soul, який використовувався в її оточені безліч разів. Співачка надала використанню звичайної мелізматичі, яка була присутня у цих улюблених її стилях, зовсім інших стильових ознак, абсолютно нового рівню. В її виконавській манері мелізми перетворилися на «вокальні рулади»: зворушені критики відзначали: Х'юстон додає до однієї ноти хитромудрий хвилеподібний звуковий потік, що триває упродовж декількох секунд, перетворюючись на віртуозно-емоційну «вставку» до вокальної мелодії. Можливо дати тільки особисту назву цьому, це «Уїтні – Мелізм».

Коли Уїтні досягла статусу зірки, навіть тоді вона бажала не повторювати саму себе ні в чому. Постійно експериментувала з репертуаром, зі стилями, її творчий образ трансформувалася надзвичайно швидко. Такий ритм життя творчої людини забирає розумну точку зору до власного здоров'я, з'являється зайва самовпевненість до себе. Іноді трапляється вже занадто пізно, коли морально-психічний стан зруйновано. У продовж тривалої слави Х'юстон, ні у кого не закралася б думки, що кожного разу, виходячи на сцену, вона співає, ніби в останнє. Володарка такого голосу, що зачаровує іноді на своїх виступах практично не мала фізичних сил, але їй вдавалося досягти ефекту оксамитового відтінку голосу. Це вдавалося лише Уїтні, мабуть сцена надавала їй натхнення і сил, долаючи нездоровий фізичний стан. Авжеж, затяжна творча криза співачки, що тривала протягом майже всього періоду її прижиттєвої слави, була не сильно помітна зовні.

Це засвідчує високий рівень професіоналізму, підвладний тільки Уїтні, її вмінню правильного використання своїх природних здібностей. А також прояв надзвичайної витривалості не заради чого а всупереч усьому.

Фактично у слідуванні цьому – наглядно залишатися на вершині олімпу всупереч нездоров'ю та депресії саме полягає унікальність та універсальність творчої особистості Уїтні Х'юстон.

Уїтні Х'юстон – найвпливовіша співачка сучасності, індивідуальний виконавський стиль якої набув статусу взірцевого.

Вона вплинула на традиції орієнтованого на госпел поп-соул співу і майже перевизначила імідж soul-ікони серед жінок. На її творчому доробку виховалася ціла індустрія знаменитостей.

До теперішнього часу, по цей день, Уїтні Х'юстон - є джерело натхнення для багатьох артистів, виконавське мистецтво якої стали зразком для наслідування у всьому світі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Нарада Майкл Уолден. Уїтні Х'юстон: голос, музика, натхнення. 2012
2. Сіссі Х'юстон. Згадуючи Уїтні: мамина історія любові, втрати і тієї ночі, коли музика перестала жити. 2013
3. Бібі Вайнанс. Уїтні, яку я знав. 2012
4. Джеймс Роберт Періш. Уїтні Х'юстон: 1963-2012: Ми завжди будемо любити тебе. 2012
5. Джеймс Роберт Періш. Повернення діви: біографія Уїтні Х'юстон. 2009
6. Джеймс Роберт Періш. Уїтні Х'юстон: несанкціонована біографія. 2003
7. Марк Бего. Уїтні Х'юстон: Ефектний зліт і трагічне падіння жінки, чий голос надихнув покоління. 2012
8. Пет Х'юстон. Уїтні: Данина поваги іконі. 2012
9. Кевін Аммонс, Ненсі Бекон. Хороша дівчинка, погана дівчинка: біографія Уїтні Х'юстон зсередини. 2000
10. Джудіт Шервен, Джим снєховській. Що насправді вбило Уїтні Х'юстон. 2012
11. Джеймс Роберт Періш. Сьогоднішній Чорний голлівуд / 15 найгарячіших суперзірок. 1995
12. Річард Сил. Уїтні Х'юстон: Один момент у часі. 1994
13. Крейг Голстед. Уїтні х'юстон: Для запису (2-е видання). 2010
14. LIFE Books. Життя Уїтні. 1963-2012. 2012

- 15.Документальний фільм «Історія Уїтні Х'юстон». Www.1tv.ru (Дата звернення 28.10.2020)
- 16.<http://www.lookatme.ru/flow/posts/music-radar/77181-legenda-46-whitney-houston>. ЛЕГЕНДА " – 46". Whitney Houston. (Дата звернення 28.10.2020)
- 17.Художній фільм Спаркл. Rezka.ag. (Дата звернення 12.10.2020)
- 18.Фільм Спаркл (2012) - Sparkle - Блеск - актеры и роли - голливудские фильмы - Кино-Театр.руwww.kino-teatr.ru. (Дата звернення 12.10.2020)
- 19.Фільм Жена священника (1996, Full HD) — смотреть в онлайн-кинотеатре Okkoookko.tv. (Дата звернення 28.08.2020)
- 20.Фільм В ожидани выдоха - youtubewww.youtube.com. (Дата звернення 28.08.2020)
- 21.<https://www.youtube.com/watch?V=oblzrc-арuu> voice builder to the World | Gary Catona. (Дата звернення інтерв'ю 30.11.2020)
- 22.<https://www.dailymotion.com/video/xpd9ij>. (Дата звернення інтерв'ю 30.11.2020)
- 23.Whitney Houston - Oprah Show 2009 - часть 1 (с русскими субтитрами). (Дата звернення інтерв'ю 30.11.2020)
- 24.<https://www.dailymotion.com/video/xpdpvd>. (Дата звернення інтерв'ю 30.11.2020)
- 25.Whitney Houston - Oprah Show 2009 - часть 2 (с русскими субтитрами). (Дата звернення інтерв'ю 30.11.2020)
- 26.<http://www.mtv.com/news/1426947/mariah-talks-about-whitney-duet-takes-stage-with-jermaine-dupri-and-da-brat/> Мэрайя говорит о дуэте. (Дата звернення інтерв'ю 30.11.2020)

27. <https://www.youtube.com/watch?Reload=9&v=s2gmfan4cpu>. (Дата звернення інтерв'ю 30.11.2020)
28. Інтерв'ю whitney Houston - Ed Gordon Show 1991 (с русскими субтитрами). (Дата звернення інтерв'ю 30.11.2020)
29. 30.11.2020
30. <https://www.youtube.com/watch?V=dqrkul0desk>. (Дата звернення інтерв'ю 30.11.2020)
31. Whitney Houston: The Raw & Uncut interview - Part 1 – 1991. (Дата звернення інтерв'ю 30.11.2020)
32. <https://www.youtube.com/watch?V=ctlfrd7akgk>. (Дата звернення інтерв'ю 30.11.2020)
33. АН: whitney Houston - Інтерв'ю "Sparkle" (с русскими субтитрами). (Дата звернення інтерв'ю 30.11.2020)
34. https://www.bbc.com/russian/society/2012/02/120212_whitney_houston_quotes Знаменитости вспоминают Уитни Хьюстон. (Дата звернення інтерв'ю 30.10.2020)
35. <https://tsn.ua/ru/lady/zvezdy/zvezdy/10-maloizvestnyh-faktov-Iz-zhizni-legendarnoy-uitni-hyuston-465414.html>. (Дата звернення 26.08.2020)
36. Уитни Хьюстон, факты, жизнь, детство, фильм, роль, премия, награда - Шоу-бизнес - ТСН.ua tsn.ua. (Дата звернення 26.08.2020)
37. <https://24smi.org/celebrity/1227-uitni-hyuston.html>. Уитни Хьюстон - биография, личная жизнь, фото, дискография, слухи и последние новости - 24СМИ 24smi.org. (Дата звернення 26.08.2020)

49. ЖЗЛ Уитни Хьюстон: «Разве моя жизнь не была поучительной?» 2ч..
Обсуждение на liveinternet - Российский Сервис Онлайн-Дневников
www.liveinternet.ru. (Дата звернення 12.10.2020)
50. https://oldies-goldies.ru/product_Info.php?Products_Id=1786 whitney
Houston . (Дата звернення 28.10.2020)
51. <http://whitneyhouston.ru/data/charity.html>. (Дата звернення 28.10.2020)
52. Благотворительная деятельность уитни хьюстон - Поиск в Google.
(Дата звернення 28.10.2020)
53. <https://studfile.net/preview/2063335/page:3/>. (Дата звернення 28.10.2020)
54. <https://ovocale.ru/golos-dihanie-pri-penii-vidoh/>. (Дата звернення
28.10.2020)
55. <https://www.bbc.com/news/magazine-17039208>. (Дата звернення
28.10.2020)
56. [https://www.youtube.com/watch?Reload=9&v=9bex0ejzodq&list=RD4GfE
ASmbOdM&Index=6](https://www.youtube.com/watch?Reload=9&v=9bex0ejzodq&list=RD4GfEASmbOdM&Index=6) Ирина Цуканова часть 5 - Вокальные приемы,
техника whitney Houston - I-ый всеукраинский семинар по вокалу.
(Дата звернення 08.11.2020)
57. <http://whitneyhouston.ru/data/bio.html#19631984>. Біографія. Частина 1.
(Дата звернення 08.11.2020)
58. http://rock-omlet.com/whitney_houston. Пам'яті Уїтні Х'юстон. (Дата
звернення 07.11.2020)
59. https://muz-tv.ru/stars/whitney_houston/ уїтні х'юстон. Актриса. Модель.
(Дата звернення 11.09.2020)
60. <http://www.sociologyzone.ru/sogos-67-1.html> Маркин/ Современные
подходы к изучению имиджа. (Дата звернення 11.09.2020)

61. <https://ru.qaz.wiki/wiki/oversinging> преподаватель вокала Мелинда
Имтурн Превышение (Дата звернення 11.09.2020).